

Indhold

Forord.	1
Udfordringsbillede.	2
Fremtidssikring af dansk forskning og innovation	4
1. Danmarks sikkerhed: Kritiske teknologier og forsvarsforskning	8
2. Ansvar for den grønne omstilling	10
3. Sundhed og life science som markant dansk styrkeposition	12
4. Risikovillig topforskning på et solidt fundament.	14
5. Mere innovation og videnbaseret iværksætteri	16
6. Et socialt sammenhængende Danmark	18
7. Forskningens synlighed, tillid til viden og forskningsfrihed	20
8. Stærkt internationalt samarbejde	22
Økonomi.	25

Forord

Verden er blevet et mere usikkert sted. Kriser opstår i et hidtil uset tempo, og det geopolitiske landskab er præget af hastige forandringer, som de fleste af os ikke havde fantasi til at forestille os for bare få år siden. Det betyder også, at forskning og innovation aldrig har været vigtigere. Forskning og innovation er helt afgørende for at blive klogere på vores problemer og for vores evne til at finde nye løsninger, der kan styrke både Danmarks og Europas sikkerhed, velfærd og konkurrenceevne i fremtiden.

Heldigvis står dansk forskning og innovation stærkt. Faktisk ligger vi med helt i front, når vi sammenligner os med andre lande: Vores forskning har høj kvalitet og gennemslagskraft – og vi er blandt de lande i OECD, som investerer mest i forskning og innovation. Gennem årene har massive offentlige og private investeringer i forskning og innovation været med til at skabe en række markante styrkepositioner i dansk erhvervsliv og inden for flere kritiske forskningsområder og teknologier. Men selvom det går rigtig godt for dansk forskning, skal vi hele tiden overveje, om vi gør tingene på den bedst mulige måde.

I regeringen mener vi, at der brug for en ny tilgang til de danske forsknings- og innovationsinvesteringer. Vi har behov for et styrket fokus på balancerne i vores forskningsfinansiering for både at finde løsninger på de mest presserende problemer på den korte bane og fortsat skabe grundlag for nye videnskabelige gennembrud på lang sigt.

I takt med at Danmarks økonomi vokser, får vi mulighed for at investere flere penge i forskning og innovation, og det er godt for Danmark. Men tiden er inde til, at vi genovervejer, hvordan den stigende pulje penge udmøntes. Ofte genforhandler regeringen og Folketingets partier de samme forskningsindsatser år for år, når der i virkeligheden på nogle områder kan være behov for et langt, sejt træk. Derfor lægger regeringen op til en flerårig politisk aftale, som skal udstikke den strategiske kurs på centrale dele af forsknings- og innovationsområdet i op til 4 år. Det vil skabe mere robusthed og sammenhæng – og give både forskningsinstitutioner,

erhvervslivet samt fonde m.v. bedre mulighed for at planlægge indsatsen over flere år og medvirke til at tiltrække og fastholde de topforskere, der skal være med til at løse vores største udfordringer.

Men samtidig med at vi udvælger konkrete, strategiske indsatsområder, skal vi huske vigtigheden af et stærkt fundament og kapacitet i forskningsberedskabet. Derfor vil vi også give flere frie forsknings- og innovationsmidler til universiteterne. Det giver mulighed for at satse mere på den risikovillige topforskning, der ikke nødvendigvis giver konkrete løsninger her og nu, men som kan føre til nye, store forskningsgennembrud på længere sigt. Det styrker universiteternes arbejde med at omsætte forskning til konkrete teknologier og løsninger gennem innovation og videnovertførsel, som er helt afgørende for, at en styrket forskningsindsats kan gøre os klar til fremtidens udfordringer.

Danmark er et lille land, og vi kan ikke det hele selv. Vi deler udfordringer med andre europæiske lande – lande, som på mange måder er vores tætteste og vigtigste allierede. Derfor skal vi tage aktiv del i det europæiske fællesskab og løfte vores del af det politiske ansvar på forsknings- og innovationsområdet. Og vi skal følge med i forsknings- og teknologiuudviklingen globalt og etablere strategiske og kloge internationale alliancer, der stiller Danmark bedst muligt i teknologikapløbet.

Med det her udspil tager vi vigtige skridt mod at fremtidssikre dansk forskning og innovation på et helt afgørende tidspunkt. Vi styrker den langsigtede grundforskning og får samtidig sat endnu mere skub i vores strategiske indsatser, hvor det gælder nu og her. Viden er vores vigtigste ressource, og forskning og innovation er nøglen til, at det også vil være det i fremtiden.

UDFORDRINGSBILLEDE

En ny geopolitisk virkelighed og globale udfordringer

Der sker markante geo- og sikkerhedspolitiske ændringer i verden i disse år. Det betyder, at Europa – og Danmark – skal navigere på nye måder i samspillet med resten af verden.

De geopolitiske forandringer skaber nye betingelser for forsknings- og innovationssektoren, som skal finde løsninger på både eksisterende og nye udfordringer. Vigtige områder som klima, miljø og sundhed kræver et vedvarende fokus, mens den aktuelle geo- og sikkerhedspolitiske situation har skabt nye behov og skærpet den internationale konkurrence om forskning, innovation og teknologisk udvikling – særligt inden for kritisk teknologi. Både Danmarks partnere og konkurrenter foretager massive, strategiske investeringer inden for kritiske teknologiområder, der har afgørende betydning for vores nationale sikkerhed, strategiske autonomi samt forsvarsteknologiske udvikling – ligesom de har et potentiale for at udvikle eksisterende og nye danske styrkepositioner, der kan bidrage til at skabe vækst og arbejdspladser. Den nye udvikling stiller store krav til forsknings- og innovationspolitikken og skærper behovet for langsigtede strategiske investeringer på udvalgte områder af kritisk betydning for Danmark og Europa.

Europa-Kommissionen har udpeget ti teknologiområder, som er kritiske for EU's økonomiske sikkerhed og dermed også har strategisk betydning for forskning, innovation og konkurrenceevne i Danmark. De ti teknologiområder vurderes at være de mest følsomme i forbindelse med bl.a. teknologisk sikkerhed og teknologilækage.

EU's ti kritiske teknologier

- Avancerede halvledere
- Kunstig intelligens
- Kvanteteknologier
- Bioteknologier
- Rumteknologier
- Robotteknologi og autonome systemer
- Energiteknologier
- Teknologier til avancerede materialer, fremstilling og genanvendelse
- Avanceret sensorteknologi
- Avancerede netværks-, kommunikations- og navigationsteknologier

Balancer i den danske forskningsfinansiering og behov for innovationskraft

Hvert år fordeles der forskningsmidler op til 1 pct. af BNP i forhandlingerne om forskningsreserven. Den forventede udvikling i den offentlige forskningsfinansiering frem mod 2030 indebærer, at en stigende andel af det offentlige forskningsbudget vil blive prioriteret fra år til år. Mens denne praksis på den ene side giver fleksibilitet, sådan at der – også i en foranderlig verden – løbende kan ske en justering af de prioriterede temaer, begrænser den nuværende praksis alt andet lige mulighederne for mere langsigtede og strategiske prioriteringer, herunder på områder af kritisk betydning for Danmarks fremtid.

Samtidig har den økonomiske udvikling i de senere år skabt et balanceskift mellem reel grundfinansiering, herunder til universiteterne, som har ligget

fast fra år til år på Finansloven, og konkurrenceudsatte projektmidler til forskning og innovation fra offentlige og private fonde samt EU, der er steget markant.

Et velfungerende forsknings- og innovationssystem kræver balancer i forskningsfinansieringen, så de rette betingelser er til stede for at bedrive excellent forskning og innovation på tværs af hele værdikæden. Et skærpet strategisk fokus på udvalgte tematiske områder skal således komplementeres af et øget fokus på den fri, ikke-tematiserede forskning og basisfinansiering til forskningsinstitutionerne. Dette skal understøtte forsknings- og innovationssystemets robusthed og internationale gennemslagskraft på sigt – bl.a. ved at øge mulighederne for risikovillig forskning og vilde satsninger, der kan

skabe grobund for nye gennembrud, innovation og fremtidige danske styrkepositioner. Basismidler skal desuden understøtte universiteternes mulighed for at opretholde et bredt forskningsberedskab, herunder på områder, der ikke i dag har strategisk bevågenhed, og hvor behovet måske ikke er kendt.

Samtidig har vi behov for at investere i forskningsinfrastruktur og test-, demonstrations- og udviklingsfaciliteter, som er et konkurrenceparameter for tiltrækning af topforskere og innovative virksomheder og er afgørende for at omsætte og øge værdien af dansk forskning og innovation.

Hvis Danmark – og Europa – skal forblive sikkert og konkurrencedygtigt i fremtiden, er der behov for at styrke innovationskraften og accelerere hastigheden, hvormed forskning kan omsættes til ny teknologi, nye virksomheder og innovative samfundsløsninger.

Vi skal altså blive bedre til at omsætte fremragende forskning til innovation, ligesom vi skal blive bedre til at få virksomheder til at vokse og blive i Europa.

Tilliden til viden er under pres

Forskning er en forudsætning for samfundsoplysning og spiller en central rolle for den åbne og frie samfundsform, vi har. Derfor er det bekymrende, når vi i den vestlige verden oplever angreb på forskningens frihed og integritet – parallelt med at mis- og desinformation spredes i vores samfund. Udviklingen udgør en trussel mod vores sociale sammenhængskraft og demokratiske samfundsform, hvor videnskab og en åben, fordomsfri debat er en afgørende forudsætning.

Det er helt afgørende, at meninger kan brydes i en åben og fordomsfri samtale baseret på forskningens forskellige fagligheder. Internt i forskningsmiljøerne skal der være plads til uenighed, og i samfundet skal der være respekt om forskernes faglighed – ellers svækkes vores evne til at træffe informerede

beslutninger og forstå kompleksiteten i vores verden.

Vi skal værne om vores grundlæggende værdier og det fundamentale princip, at forskning skal udføres og formidles uvildigt og uden indblanding fra politiske eller økonomiske interesser.

Der er derfor behov for et styrket fokus på både forskningsfrihed og på forskningens brede gennemslagskraft og synlighed i samfundet.

Fremtidssikring af dansk forskning og innovation

Det danske forsknings- og innovationssystem er kendetegnet ved stærke videninstitutioner og et tæt samarbejde mellem den offentlige og private sektor, herunder de private forskningsfinansierende fonde – også når det gælder investeringer i forskning og innovation.

Vi har et stærkt udgangspunkt for at fremtidssikre det danske forsknings- og innovationssystem, så Danmark kan blive ved med at bedrive forskning og innovation i verdensklasse samt fastholde eksisterende og opbygge nye styrkepositioner.

Med dette udspil præsenterer regeringen ambitionerne for et stærkere forsknings- og innovationssystem i bedre balance og med fokus på langsigtede, strategiske indsatser. Konkret vil regeringen indlede forhandlinger med Folketingets partier om en flerårig politisk aftale om forskning og innovation 2026-2029.

Aftalen skal sætte retning for de vigtigste strategiske satsninger inden for kritisk teknologi, grøn forskning og sundhedsforskning i et fireårigt perspektiv. Det vil give forskningsinstitutioner, erhvervsliv og fonde et langt lys og bedre mulighed for at planlægge indsatsen og dermed øge de langsigtede samfundseffekter af forsknings- og innovationsinvesteringerne.

Med aftalen vil regeringen samtidig øge universiteternes basismidler. Det vil styrke videreudviklingen af forskningskapacitet og forsknings- og innovationsmiljøer i verdensklasse og dermed grundlaget for, at vi kan høste frugterne af de strategiske satsninger. Det vil samtidig kunne øge risikovilligheden i dansk topforskning og innovation og dermed muligheden for store gennembrud på længere sigt.

Den flerårige politiske aftale om forskning og innovation vil regeringen supplere med årlige forhandlinger om nye indsatser. Det vil give fleksibilitet og et politisk rum for at agere på uforudsete muligheder og udfordringer, som kræver en særlig forsknings- og innovationsindsats.

De nationale investeringer i forskning og innovation skal samlet set bidrage til at opbygge styrkepositioner for at løse store samfundsudfordringer med særligt fokus på national sikkerhed og strategisk autonomi, grøn omstilling og sundhed. Indsatserne skal være med til at skabe vækst i dansk erhvervsliv, understøtte innovation i den offentlige sektor og skabe forskningsbaserede uddannelser i verdensklasse. Endelig skal forskningen kvalificere den demokratiske samfundsdialog og bekæmpe mis- og desinformation i en tid, hvor dét er vigtigere end nogensinde.

Regeringen vil sammenlagt prioritere over

15

mia. kr.

til langsigtede, strategiske investeringer i forskning og innovation inden for kritiske teknologier, grøn omstilling og sundhed i 2026-2029.

Regeringen vil prioritere

3,8

mia. kr.

til frie forsknings- og innovationsmidler i 2026-2029.

Regeringen vil foretage langsigtede, strategiske investeringer på forskningsområder af kritisk betydning for Danmark

1. Danmarks sikkerhed: Kritiske teknologier og forsvarsforskning

Regeringen vil fastholde og videreudvikle Danmarks styrkepositioner inden for kritiske teknologier og forsvarsforskning og -innovation til gavn for Danmarks beredskab, sikkerhed og konkurrenceevne ved at prioritere 6,9 mia. kr. i 2026-2029 til langsigtede, strategiske indsatser inden for særligt kvanteteknologi, rum, kunstig intelligens, bioteknologi og biosolutions samt forsvar.

6,9 mia. kr.

i 2026-2029

2. Ansvar for den grønne omstilling

Regeringen vil fortsat styrke den grønne omstilling og understøtte Danmarks ambitiøse klimamålsætninger samt en grønnere natur, et renere miljø og en bedre biodiversitet ved at prioritere 6 mia. kr. i 2026-2029 til langsigtede, strategiske indsatser inden for særligt de fire grønne forskningsmissioner, opbygning af strategiske forskningsmiljøer og frie midler til grøn forskning.

6 mia. kr.

i 2026-2029

3. Sundhed og life science som markant dansk styrkeposition

Regeringen vil styrke sundhedsforskningen og den danske life science-sektor ved at prioritere 3 mia. kr. i 2026-2029 til langsigtede, strategiske indsatser inden for life science og klinisk og uafhængig sundhedsforskning, herunder inden for psykiatri og i forhold til omstillingen til det borgernære, sammenhængende og bæredygtige sundhedsvæsen. Ligeledes vil regeringen etablere et Nationalt Center for Forskning i Kvinders Sundhed og prioritere flerårige midler til forskning i fertilitet samt styrket forskning i demens.

3 mia. kr.

i 2026-2029

Regeringen vil styrke balancen i forskningsfinansieringen og øge innovationskraften

3,8 mia. kr. til frie forsknings- og innovationsmidler i 2026-2029.

4. Risikovillig topforskning på et solidt fundament

Regeringen vil styrke fundamentet for dansk topforskning og øge risikovilligheden blandt forskerne ved at øge universiteternes frie forskningsmidler (basismidler) med 2 mia. kr. i 2026-2029. Indsatsen skal bidrage til at videreudvikle stærke forskningsmiljøer og et solidt forskningsberedskab samt skabe bedre forudsætninger for, at universiteterne kan udvikle forskertalent og tiltrække og fastholde internationale topforskere på alle karrieretrin.

2 mia. kr.
i 2026-2029

5. Mere innovation og videnbaseret iværksætteri

Regeringen vil øge innovationskraften og anvendelsen af forskning i samfundet samt skabe flere videnbaserede iværksættere ved bl.a. at prioritere 1,8 mia. kr. i 2026-2029 til etablering af en flerårig finansieringsstreng for at understøtte universiteternes langsigtede innovationsindsats og iværksætterambitioner blandt forskere i Danmark. Regeringen vil samtidig prioritere 100 mio. kr. i 2026 til styrkelse af den praksisnære og anvendelsesorienterede forskning og innovation på professionshøjskoler, erhvervsakademier, videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner m.v.

1,8 mia. kr.
i 2026-2029

Regeringen vil styrke forskningens samfundsmæssige gennemslagskraft, tillid til viden og det internationale samarbejde

6. Et socialt sammenhængende Danmark

Regeringen vil styrke den sociale sammenhængskraft i Danmark ved at prioritere forskning i udsathed og mistrivsel, det specialiserede socialområde, læring og trivsel i grundskolen og ungdomsuddannelser samt forskning i antisemitisme og rigsfællesskabet.

180 mio. kr.

i 2026

7. Forskningens synlighed, tillid til viden og forskningsfrihed

Regeringen vil øge forskningens synlighed og tilliden til viden samt styrke forskningsfriheden og dermed forskningens legitimitet og relevans, hvilket er afgørende for forskningens gennemslagskraft. Derfor vil regeringen lancere nye forskningspriser, og der vil blive lanceret et opdateret *Kodeks for integritet i forskning* i samarbejde med forskningssektoren.

42 mio. kr.

i 2026

8. Stærkt internationalt samarbejde

Regeringen vil styrke Danmarks internationale engagement og samarbejde på forsknings- og innovationsområdet, herunder ved at sikre gode rammebetingelser for danske forsknings- og innovationsmiljøers samarbejde med de stærkeste partnere både i og uden for EU – ikke mindst på områder af strategisk betydning for Danmark.

119 mio. kr.

i 2026

1. Danmarks sikkerhed: Kritiske teknologier og forsvarsforskning

Den aktuelle geo- og sikkerhedspolitiske situation og globale udfordringer har skærpet den internationale konkurrence om forskning, innovation og teknologiudvikling. Det gælder ikke mindst inden for kritiske teknologiområder, der har afgørende betydning for det danske samfund og erhvervsliv, fremtidig innovations- og konkurrenceevne såvel som Danmarks nationale sikkerhed og strategiske autonomi, robusthed samt forsvarsteknologiske udvikling.

Regeringen mener, at en ambitiøs og langsigtet satsning på forskning og innovation inden for kritiske teknologier er en nødvendig forudsætning for, at Danmark kan fastholde og udbygge sine styrkepositioner og samtidig præge teknologiudviklingen.

Det gælder særligt kvanteteknologi, rumteknologi, kunstig intelligens og bioteknologi, som alle har potentiale til at revolutionere den teknologiske udvikling inden for en lang række sektorer og accelerere innovative løsninger i samfundet i et hidtil uset tempo. Ikke mindst koblingen mellem teknologierne er interessant.

Med kvanteteknologi kan vi bryde rammerne for klassisk regnekraft og simulering og dermed bl.a. udvikle ny medicin og mere præcis diagnostik, forbedre klimamodellering og overvågning af miljøet, ligesom vi kan skabe sikker kommunikation og beskytte os bedre mod cyberangreb.

Ruminfrastruktur (rumteknologi, -data og -services) indgår i moderne navigations-, jordobservations- og kommunikationstjenester, f.eks. i forbindelse med militær- og civilberedskab, vejrtjenester og i form af satellitdata til effektiv optimering af

landbrug, byggeri og transport, ligesom satellitdata hjælper med at forudse forandringer i natur og miljø samt understøtter vores sikkerhed.

Med kunstig intelligens kan vi bl.a. styrke beslutningsprocesser i vores hverdag, frigøre ressourcer til borgernær velfærd og øge produktivitet og konkurrencekraft hos danske virksomheder, herunder SMV'er.

Med bioteknologi og biosolutions kan vi bl.a. revolutionere personlig medicin og med genterapi potentielt helbrede arvelige sygdomme, der i dag er uhelbredelige, ligesom vi kan skabe modstandsdygtige afgrøder, bæredygtig produktion og nye fødevarer med et lavere klimaaftryk. Derudover kan biosolutions føre til nye, bæredygtige løsninger inden for sektorer som bl.a. landbrug, miljø, energi og sundhed.

Vi skal både videreudvikle teknologiernes potentialer og anvendelsesområder og blive bedre til at forstå, hvordan vi håndterer de etiske og sociale problemstillinger, der knytter sig hertil. Samtidig har teknologierne et militært potentiale, og vi begynder for alvor at kunne se de trusler mod vores sikkerhed, som de kan medføre.

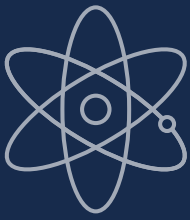
Kan vi udnytte mulighederne og samtidig forsvare os mod truslerne, rummer kritiske teknologier et afgørende potentiale i forhold til både globale udfordringer og dansk erhvervsliv samt samfundssikkerhed og beredskab.

Regeringen vil derfor investere langsigtet i forskning og innovation på de fire nævnte teknologiområder. Indsatsen ligger i forlængelse af regeringens strategier på kvante- og rumområdet og regeringens

Strategiske indsats for kunstig intelligens (2024). De langsigtede prioriteringer understøtter desuden mulighederne for offentligt-privat samarbejde, idet flere private fonde har iværksat markante forsknings- og innovationsprojekter på områderne.

Regeringen vil desuden styrke den forsvarsteknologiske forskning og innovation med særligt fokus på at udnytte synergier mellem civil og militær forskning for at understøtte Forsvarets øgede behov for viden- og teknologiudvikling samt operative behov, bl.a. på baggrund af erfaringer fra Ukraine, hybridkrig m.v.

Som led i indsatsen vil regeringen lancere et strategisk forsknings- og innovationsprogram og herunder etablere målrettede forsknings- og innovationscentre, der samler eksisterende miljøer inden for forsvarsteknologi og kritisk teknologi med dual use-perspektiv inden for danske forskningsmæssige styrkepositioner. Indsatsen skal ses i sammenhæng med regeringens forventede kommende forsvarsindustrielle strategi.

Regeringen vil videreudvikle Danmarks styrkepositioner inden for kritiske teknologier og forsvarsforskning og -innovation

Regeringen vil bl.a. :

- Investere langsigtet i kvanteteknologi og prioritere over 800 mio. kr. i 2026-29 til et strategisk program i Danmarks Innovationsfond. Regeringen vil samlet øge forsknings- og innovationsinvesteringerne i kvanteteknologi til over 300 mio. kr. i 2026.
- Investere langsigtet i forskning og teknologiudvikling på rumområdet og prioritere i alt 2,7 mia. kr. i 2026-2029 på regeringens finanslovsforslag og forskningsreserven.
- Herunder således, at Danmark på ministerkonferencen i ESA i 2025 kan forpligte sig med 1,2 mia. kr. for perioden 2026-2028 til deltagelse i frivillige programmer.
- Herunder prioritere 400 mio. kr. i alt i 2026-2029 til et strategisk rumprogram i Danmarks Innovationsfond.
- Investere langsigtet i kunstig intelligens ved at prioritere 620 mio. kr. til programmer i Danmarks Innovationsfond og Danmarks Frie Forskningsfond i perioden 2026-2029. Regeringen vil i 2026 prioritere i alt 208 mio. kr. til kunstig intelligens med fokus på ansvarlig og innovativ teknologiudvikling, etiske aspekter og forskningsbaseret rådgivning.
- Etablere et langsigtet, strategisk program i Danmarks Innovationsfond på 460 mio. kr. i 2026-29 til forskning, innovation og teknologisk udvikling inden for bioteknologi og biosolutions.
- Etablere et langsigtet, strategisk program i Danmarks Innovationsfond på 720 mio. kr. i 2026-2029 til forskning, innovation og teknologiudvikling på forsvarsområdet, ligesom regeringen vil videreføre Nationalt Forsvarsteknologisk Center.
- Prioritere indsatser i de kommende år, som supplerer de flerårige forskningsprogrammer, bl.a. inden for forskningsinfrastruktur eller test, demonstration og udvikling. I 2026 afsættes i alt 1,6 mia. kr. til den samlede indsats inden for kritiske teknologier og forsvarsforskning og -innovation.

2. Ansvar for den grønne omstilling

Klimaforandringer, ændringer i miljøet og tab af biodiversitet er blandt vores største samfundsudfordringer. Temperaturrekorder, oversvømmelser og tørke er en advarsel om, at klimaforandringerne er reelle og påvirker både vores verden og hverdag. Verdenshavene er påvirket af iltsvind og forurening, og biodiversiteten er under pres. Forskning og innovation er afgørende for, at vi kommer i mål med den grønne omstilling.

Selv om klimaudfordringerne er store og presserende, rummer den grønne omstilling også betydelige potentialer. Nye teknologier, metoder og løsninger kan bidrage til at nedbringe CO₂-udledninger, styrke tilpasningen til et ændret klima og samtidig skabe vækst, øget konkurrenceevne, beskæftigelse og eksportmuligheder. Grøn forskning og innovation understøtter desuden udviklingen af bæredygtige energisystemer, cirkulære produktionsformer og nye løsninger til at beskytte natur og miljø. Samtidig kan grøn omstilling bidrage til at forbedre livskvaliteten i Danmark gennem renere luft, sundere fødevarer og en øget biodiversitet.

Potentialerne er derfor både økonomiske, miljømæssige og samfundsmæssige, og realiseringen kræver en langsigtet forsknings- og innovationsindsats, som både er målrettet og danner grundlag for et bredt og solidt forskningsberedskab.

Regeringen vil derfor prioritere en ambitiøs grøn forskningsindsats med flerårige midler på udvalgte områder, så vi når vores klimamål og fastholder og udbygger en international førerposition inden for udvalgte grønne teknologier og løsninger.

I forlængelse af *Fremtidens grønne løsninger – Strategi for investeringer i grøn forskning, teknologi og innovation (2020)* og udspillet *Fart på fremtidens grønne løsninger (2024)* lægger regeringen op til at afsætte flerårige midler til de fire grønne forskningsmissioner, den frie grønne forskning og de grønne strategiske forskningsmiljøer på universiteterne, som understøtter velfungerende rammer for den forskningsbase-rede myndighedsbetjening.

Regeringen lægger derudover op til at øge forskningsmidlerne i 2026 til klimatilpasning, arktisk forskning med fokus på bl.a. klimaforandringer, biodiversitet og bæredygtig udvikling i Arktis. Regeringen vil i 2026 desuden prioritere 85 mio. kr. til etablering af nye mindre grønne test-, demonstrations- og udviklingsfaciliteter, som understøtter muligheden for at få nye teknologier og innovative løsninger hurtigere ud på markedet.

Regeringen vil styrke den grønne omstilling

Regeringen vil bl.a. :

- Videreføre de fire grønne forsknings- og innovationsmissioner inden for PtX, CCUS, landbrug og cirkulær økonomi med 1,2 mia. kr. i 2026-2029.
- Investere langsigtet i fri, grøn forskning og prioritere 600 mio. kr. i 2026-2029 til grøn forskning baseret på forskernes egne, originale ideer og til at understøtte karriere- og talentudvikling i forskervækstlaget inden for grøn forskning.
- Prioritere 140 mio. kr. i 2026 til langsigtet opbygning af strategiske forskningsmiljøer på universiteterne og de maritime uddannelses- og forskningsinstitutioner, herunder 120 mio. kr. i 2026 til universiteterne, der videreføres med 140 mio. kr. årligt i 2027-2029.
- Prioritere 85 mio. kr. i 2026 til opfølgning på arbejdet med en roadmap for mindre, grønne test-, demonstrations- og udviklingsfaciliteter, som understøtter implementering af nye teknologier i virksomheders produkter og services.
- Prioritere 310 mio. kr. i 2026 til grøn forskning, teknologi og innovation med fokus på bl.a. energiproduktion, energieffektivisering, landbrug og fødevarerproduktion, transport, miljø og cirkulær økonomi, natur og biodiversitet, bæredygtig adfærd og samfundsmæssige konsekvenser.
- Prioritere 500 mio. kr. i 2026 til styrket udvikling og implementering af klimateknologier inden for bl.a. landbrug og fødevarer, herunder bl.a. 100 mio. kr. til test, demonstration og udvikling af konkrete biosolutionsteknologier.
- Styrke den samlede klimatilpasnings- og varslingsindsats, herunder med fokus på forskning og forbedret data inden for særligt oversvømmelser, tørke, højtstående grundvand og landskred, hvortil der afsættes 73 mio. kr. i 2026.
- Prioritere 57 mio. kr. i 2026 til den arktiske forskning på tværs af forskellige videnskabelige områder, som bl.a. kan bidrage til øget viden om klimaforandringer, sikkerhedspolitiske forhold samt sociale, kulturelle og historiske forhold i de arktiske samfund.

3. Sundhed og life science som markant dansk styrkeposition

Forskning og innovation på sundhedsområdet er afgørende for at forbedre behandlingen og livskvaliteten for patienter i Danmark og for at løse fremtidens udfordringer på sundhedsområdet, herunder bl.a. en aldrende befolkning og flere patienter med kroniske sygdomme. Samtidig udgør life science-industrien en markant dansk styrkeposition og har stor betydning for dansk vækst, eksport og velstand.

Regeringen vil derfor styrke forskning og innovation inden for sundhed og life science. Indsatsen skal bl.a. styrke forskningen på områder med begrænset kommerciel interesse, skabe bedre og mere målrettede behandlinger og bidrage til at fastholde og udvikle Danmarks erhvervsmæssige styrkeposition inden for life science. Indsatserne inden for sundhed skal også styrke omstillingen til det borger-nære, sammenhængende og bæredygtige sundhedsvæsen, herunder i kommunalt regi og i forhold til omstillingen til det primære sundhedsvæsen, jf. *Aftale om sundhedsreform (2024)*.

Regeringen vil investere markant og flerårigt i psykiatrforskning. Indsatsen skal understøtte regeringens 10-årsplan for psykiatrien, *En stærkere psykiatri (2025)*, og bidrage til, at mennesker med psykiske lidelser kan få tidligere og hurtigere hjælp og bedre behandling på og uden for sygehusene.

Regeringen vil endvidere styrke den kliniske, uafhængige forskning, jf. regeringens *Strategi for life science frem mod 2030 (2024)*, gennem en flerårig prioritering af midler, så vi fortsat kan udvikle bedre behandlinger og metoder til diagnosticering af sygdomme. Det vil samtidig bidrage

til det strategiske pejlemærke og indikatoren i *Strategi for life science* om, at Danmark også frem mod 2030 er blandt de lande i Europa, der udfører flest kliniske forsøg relativt til indbyggertal.

Regeringen lægger herunder op til en flerårig prioritering af forskning i fertilitet. Regeringen har udvidet adgangen til fertilitetsbehandling markant, herunder bl.a. givet mulighed for at få hjælp til andet barn uden egenbetaling, ligesom regeringen med finanslovsforslaget for 2026 lægger op til at øge antallet af forsøg med reagensglasbehandling. Men der er stadig brug for, at vi styrker indsatsen med ny viden om forebyggelse og årsager bag de faldende fødselstal.

Regeringen ønsker samtidig at etablere et Nationalt Center for Forskning i Kvinders Sundhed. Centret skal understøtte en national indsats for at tilvejebringe mere forskning og viden om kvinders sundhed og forskellige kvinderelaterede sygdomme og tilstande, herunder endometriose, samt lidelser og sygdomme, som manifesterer sig anderledes hos kvinder end hos mænd. Centret skal derudover understøtte en kapacitetsopbygning og øget koordinering på området samt styrke forskningen i kvindesygdomme.

Ligeledes skal indsatsen styrke klinisk forskning i demens med fokus på forebyggelses- og behandlingsstrategier, livsstilsinterventioner med fokus på risikofaktorer samt bedre metoder til at diagnosticere demens. Desuden lægges der op til at understøtte forskning i pleje og omsorg til borgere med demens.

Regeringen vil styrke sundheden og den danske life science-sektor

Regeringen vil bl.a. :

- Investere 1 mia. kr. i 2026-29 i klinisk og uafhængig forskning, herunder med fokus på det borgernære, sammenhængende og bæredygtige sundhedsvæsen samt på forskningsområder, hvor der er begrænset kommerciel interesse.
- Herunder etablere et Nationalt Center for Forskning i Kvinders Sundhed, som prioriteres med i alt 160 mio. kr. i perioden 2026-2029.
- Herunder prioritere 80 mio. kr. i 2026-2029 til forskning i mænd og kvinders fertilitet, herunder forskning i biologiske årsager samt forebyggelse, udredning og behandling af nedsat fertilitet og ufrivillig barnløshed.
- Prioritere 660 mio. kr. i 2026-2029 til at styrke psykiatriforskningen, herunder forskning i forebyggelse, årsagsforhold, udvikling i diagnoser, mistrivsel, ensomhed og digitale behandlingsformer.
- Prioritere 50 mio. kr. i 2026 til multidisciplinær og praksisnær forskning inden for pleje og omsorg til den ældre borger i det nære sundhedsvæsen, herunder bl.a. i forhold til demens.
- Investere langsigtet i strategisk og udfordringsdrevet forskning, teknologiudvikling og innovation inden for life science, sundhed og velfærdsteknologi med en prioritering på 1,3 mia. kr. i 2026-2029.

4. Risikovillig topforskning på et solidt fundament

Samtidig med at regeringen vil prioritere strategiske, langsigtede investeringer inden for kritiske teknologier, grøn omstilling og sundhed – primært til uddeling i konkurrence til de allerbedste projekter – vil regeringen prioritere den grundlagsskabende basisfinansiering til universiteterne for dermed at skabe bedre balance i de offentlige forskningsinvesteringer.

Prioriteringen skal ses i lyset af, at der over en årrække er sket et balanceskift mellem universiteternes flerårige grundfinansiering til forskning (basismidler) og ekstern (offentlig, privat samt EU-) projektf finansiering, der er steget markant. Der er behov for langsigtet opbygning af forskningskapacitet og stærke miljøer, som kan absorbere de projektmidler, der udmøntes i konkurrence af både offentlige og private fonde. En stærk basisfinansiering styrker universiteternes mulighed for at tiltrække og fastholde internationale topforskere på alle karrieretrin – og øger forskernes beslutningskraft og frihed, herunder til at forfølge risikovillige, vilde ideer. Basismidler – og øvrige frie midler – er samtidig afgørende for, at Danmark har en solid forskningsbase og et bredt forskningsberedskab at trække på i uforudsete kriser, som det f.eks. var tilfældet under Covid-19-pandemien. Ligeledes bidrager en solid forskningsbase til forskningsbase-rede uddannelser i verdensklasse. Endelig giver basismidler universiteterne manøvrerum til at finansiere og drive forskningsinfrastruktur og testfaciliteter, som både er et konkurrenceparameter, når Danmark skal tiltrække og fastholde internationale topforskere, og som er afgørende for at omsætte og øge værdien af dansk forskning og innovation.

Regeringen ønsker derfor at prioritere i alt 3,8 mia. kr. i 2026-2029 til frie

forsknings- og innovationsmidler, heraf 2 mia. kr. til frie forskningsmidler til universiteterne (basismidler).

Et flerårigt løft af basismidler skal skabe endnu bedre forudsætninger for, at universiteterne kan tiltrække offentlige og private fondsmidler. Men når de modtager eksterne midler, skal universiteterne først og fremmest tænke i at styrke forskningens kvalitet frem for kvantitet, så Danmark også i fremtiden har universiteter i verdensklasse. Løftet af basismidler skal derfor særligt bidrage til, at universiteterne kan foretage flere grundlagsskabende satsninger end i dag, herunder på strategisk prioriterede områder, hvor de fastansatte forskere kan øge risikovilligheden og skabe et øget rum for nysgerrighed og afprøvning af nye idéer, som kan resultere i uforudsete videnskabelige og teknologiske gennembrud. Og midlerne skal bidrage til mere talentudvikling og tiltrækning af internationale topforskere, f.eks. ved at universiteterne tilbyder attraktive startpakker.

Private investeringer i forskning – herunder fra private forskningsfinansierende fonde – er steget markant over den seneste årrække. Investeringerne udgør et meget betydeligt bidrag til dansk forskning og er medvirkende til, at dansk forskning nyder bred international anerkendelse. Det er afgørende for Danmarks forsknings- og innovationsindsats, at den samlede – både offentlige og private – forskningsfinansiering spiller optimalt sammen. Der lægges derfor op til, at uddannelses- og forskningsministeren afholder et årligt topmøde mellem offentlige og private fonde og universiteter for at drøfte fælles ambitioner for dansk forskning og innovation.

Regeringen vil styrke fundamentet for dansk topforskning og øge risikovilligheden blandt forskerne

Regeringen vil bl.a.:

- Øge universiteternes frie forskningsmidler med 2 mia. kr. i 2026-2029 til bl.a. at understøtte opbygning af langsigtet kapacitet i forskningsmiljøerne, herunder talentudvikling og tiltrækning af topforskere fra internationale eliteforskningsmiljøer. Dermed prioriteres i alt 3,8 mia. kr. til frie forsknings- og innovationsmidler i 2026-2029.
- Prioritere yderligere 120 mio. kr. i 2026 i frie midler til Danmarks Frie Forskningsfond for at understøtte konkurrenceudsatte forskningsaktiviteter baseret alene på forskernes nyskabende idéer. Den samlede bevilling af frie midler til Danmarks Frie Forskningsfond er dermed på 1.266,3 mio. kr. i 2026.
- Understøtte vækstlaget og fremtidens forskertalenter gennem talentprogrammerne Inge Lehmann og Sapere Aude.

5. Mere innovation og videnbaseret iværksætteri

Parallelt med et fokus på risikovillig topforskning er der behov for, at Danmark bliver endnu bedre til at omsætte den fremragende forskning til konkrete, innovative løsninger, nye virksomheder, produkter og tjenester gennem styrket innovation, teknologioverførsel og samarbejde med private aktører. Det er afgørende, at omsætningen af forskning til innovation og udrulning på markedet, særligt inden for kritiske teknologier, sker i et hurtigere tempo end i dag.

Innovation skal i endnu højere grad end i dag præge universitetskulturen, og danske universiteter skal være internationalt anerkendte for arbejdet med at understøtte videnbaseret innovation og iværksætteri. Det skal være nemmere og mere attraktivt for forskere at forfølge iværksætterambitioner, og universiteterne og fondene bør i højere grad end i dag anerkende og meritere innovation og videnspredning, når danske forskere søger stillinger og bevillinger. Universiteterne bør ligeledes være transparente om karrierevejene som forsker, herunder skal det være tydeligt, at langt de fleste ph.d'ere og postdocs efter endt uddannelse skal bidrage til værdi og vækst i andre sektorer, herunder den private, uden for universitetet.

En afgørende forudsætning for at teste og udvide forskningens grænser og skabe banebrydende resultater er adgang til forskningsinfrastruktur (f.eks. udstyr, databaser, laboratorier og regnekraft), ligesom infrastruktur spiller en vigtig rolle for uddannelse, rekruttering og fastholdelse af topforskere på alle karrieretrin på de danske forskningsinstitutioner. Adgang til test-, demonstrations- og udviklingsfaciliteter (TDU-faciliteter), herunder på de Godkendte Teknologiske Serviceinstitutioner (GTS) og på universiteterne, har også stor

betydning for virksomheder, der kan have behov for at udvikle og teste teknologi, så den kan opskaleres og sikre en hurtigere kommerialisering.

Danmark har et godt udgangspunkt bl.a. gennem øremærket finansiering fra den nationale pulje for forskningsinfrastruktur samt gennem nationale fyrtårne, som understøtter dansk deltagelse i en række internationale forskningsinfrastrukturer, f.eks. det danske medværtsskab af materialeforskningsfaciliteten European Spallation Source (ESS). Derudover har de danske universiteter og GTS-institutter m.v. foretaget flere investeringer i forskningsinfrastruktur og test-, demonstrations- og udviklingsfaciliteter med støtte fra både de offentlige og private fonde. Regeringen vil fremadrettet prioritere investeringer i forskningsinfrastruktur samt TDU-faciliteter bl.a. for at understøtte de strategiske prioritetsområder inden for særligt kritisk teknologi, grøn omstilling og sundhed.

Med *Aftale om Iværksætterpakken (2024)* ønsker regeringen og aftalepartierne at skabe et mere ensartet og effektivt system for viden- og teknologioverførsel fra universitet til virksomhed samt bedre rammer for iværksætteri og innovationsmiljøer i tilknytning til universiteterne. På den baggrund har regeringen nedsat en taskforce med repræsentation fra universitetssektoren, iværksættere, virksomheder og fonde, der skal udarbejde anbefalinger til, hvordan det kan ske. Taskforcen forventes at præsentere sine anbefalinger i november 2025.

Regeringen vil hurtigt følge op på anbefalingerne for at realisere ambitionerne i Iværksætterpakken med henblik på at styrke teknologioverførsel og skabe bedre rammer for udvikling af innovations- og

iværksættermiljøer på og omkring universitetscampusser, så der kan komme flere virksomheder og iværksættere ud af universiteterne. Det skal være tydeligt, at innovation er en kerneopgave for universiteterne på lige fod med uddannelse og forskning.

Regeringen vil etablere en flerårig finansieringsstreng til universiteternes innovationsaktiviteter for at understøtte innovation som en kerneopgave. Konkret vil regeringen prioritere 0,3 mia. kr. i 2026 og 0,5 mia. kr. årligt i 2027-29, så universiteterne kan opbygge stærkere innovationsmiljøer samt understøtte iværksætteri og teknologioverførsel mellem universiteterne og virksomhederne.

Men innovation handler ikke kun om iværksætteri og vækst i dansk erhvervsliv – det handler også om at omsætte forskning til nye løsninger i samfundet, herunder i velfærdssektoren. Innovation kræver ofte tværfaglighed og samarbejde på tværs af sektorer, herunder f.eks. mellem universiteter, øvrige uddannelses- og forskningsinstitutioner, offentlige myndigheder, civilsamfund eller kulturliv. Ud over frie midler til universiteterne vil regeringen derfor prioritere 100 mio. kr. i 2026 til styrkelse af den praksisnære og anvendelsesorienterede forskning og innovation på professionshøjskoler, erhvervsakademier, videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner m.v. Indsatsen kan bl.a. understøtte videngrundlaget for de nye professionsmasteruddannelser på velfærdsområdet samt generelt institutionernes arbejde med innovation, herunder på velfærdsområdet, samt for at få teknologi ud at virke i særligt små og mellemstore virksomheder.

Regeringen vil øge innovationskraften og anvendelsen af forskning i samfundet samt skabe flere viden-baserede iværksættere

Regeringen vil bl.a. :

- Styrke rammerne for teknologioverførsel og udvikling af innovations- og iværksætttermiljøer på og omkring universiteternes campusområder som opfølgning på anbefalinger fra Taskforce for Viden- og Teknologioverførsel.
- Etablere en flerårig finanseringsstreng for at understøtte universiteternes langsigtede innovationsindsats og iværksætterambitioner blandt forskere i Danmark. Der prioriteres 300 mio. kr. i 2026 og 500 mio. kr. årligt i 2027-2029, der tildeles universiteterne som frie innovationsmidler (basismidler). Dermed prioriteres i alt 3,8 mia. kr. til frie forsknings- og innovationsmidler i 2026-2029.
- Øremærke 10 mio. kr. i 2026 til styrkelse af Innovationsfondens program Innoexplorer med henblik på modning af tidlige opfindelser fra universiteter og øvrige videninstitutioner. Midlerne supplerer den prioritering, Innovationsfonden allerede foretager til programmet.
- Prioritere 35 mio. kr. i 2026 til strategiske satsninger i forskningsinfrastruktur (udstyr, databaser og laboratoriefaciliteter), der kan danne grundlag for løsninger på centrale samfundsmæssige problemstillinger.
- Styrke videngrundlaget på uddannelserne på professionshøjskoler, erhvervsakademier, videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner m.v. herunder mhp. kapacitetsopbygning inden for forskning og innovation og samarbejde med SMV'er. Der prioriteres 100 mio. kr. i 2026, der tildeles som frie midler til institutionerne.

6. Et socialt sammenhængende Danmark

En stærk social sammenhængskraft er afgørende for at bevare det stærke danske demokrati og folkestyre. Også i fremtidens Danmark skal der være et robust og moderne velfærdssamfund med gode rammer for vores børns og unges opvækst, hvor ingen bliver efterladt alene med sine udfordringer.

Regeringen ønsker derfor at prioritere forskningen på socialområdet og i relation til udsatte børn og unge. Forskningen kan bl.a. have fokus på tryggere digitale miljøer for børn og unge, som kan udsættes for skadeligt indhold på sociale medier m.v. Samtidig skal indsatsen understøtte sammenhængen mellem forskningen og de relevante uddannelser samt praksis, herunder i kommuner og regioner, så vi kan få den nyeste viden ud dér, hvor det har den mest gavnlige effekt.

Regeringen vil også styrke forskning i børns og unges læring og trivsel i grundskolen og på ungdomsuddannelserne, ikke mindst i lyset af den teknologiske udvikling og de forandringer, den medfører. Børn og unge skal understøttes i at forholde sig

kritisk og refleksivt til de teknologier, de omgives af i hverdagen, samt udvikle deres kreativitet til at udnytte teknologiernes mange muligheder.

Regeringen ønsker herudover at prioritere forskning, der kan styrke den demokratiske sammenhængskraft i Danmark.

Danmark er en del af et rigsfællesskab med Grønland og Færøerne. For at understøtte sammenhængskraften i rigsfællesskabet ønsker regeringen at tilvejebringe mere viden om samfundsrelaterede forhold vedrørende rigsfællesskabet og dets borgere, herunder bl.a. diskrimination mod grønlændere og færinger bosat i Danmark samt i relation til børn og unge.

Der har de seneste år, og særligt siden terrorangrebet på Israel i oktober 2023, været rapporter om stigende antisemitisk adfærd i Europa. Derfor vil regeringen tilvejebringe ny viden om, hvordan antisemitismen i Danmark opstår, hvor den findes, og hvordan den spredes, herunder på sociale medier.

Regeringen vil forbedre den sociale sammenhængskraft i Danmark

Regeringen vil bl.a. :

- Styrke forskningen i udsathed blandt særligt børn og unge samt forskningen i børn og unge, der mistrives, med 55 mio. kr. i 2026.
- Styrke den praksisnære forskning på det specialiserede socialområde og inden for arbejdsmiljøøkonomi med 45 mio. kr. i 2026.
- Styrke forskningen i læring og trivsel i grundskolen og på ungdoms- og erhvervsuddannelserne med 45 mio. kr. i 2026.
- Iværksætte en ny, bred forskningsindsats om samfundsforhold vedrørende rigsfællesskabet, hvortil der prioriteres 20 mio. kr. i 2026.
- Fortsætte kapacitetsopbygningen i forskningsmiljøet inden for antisemitisme med 12 mio. kr. i 2026 for at øge viden om, hvordan antisemitisme opstår, hvor den findes, og hvordan den spredes.

7. Forskningens synlighed, tillid til viden og forskningsfrihed

I en verden, der i stigende grad er præget af falske nyheder og desinformation, er viden og forskning vigtigere end nogensinde.

Forskningsfrihed er en afgørende forudsætning for et åbent og oplyst demokrati og har en helt central betydning for forskningens troværdighed, legitimitet, kvalitet og relevans – og dermed gennemslagskraft. Forskningsfrihed er derfor ikke alene et akademisk anliggende – det er et samfundsanliggende.

Det fremgår af Universitetsloven, at universitetet har forskningsfrihed. Universitetet skal værne om universitetets og den enkeltes forskningsfrihed og om videnskabsetikken. Forskningsfrihed er således både institutionel, kollektiv og individuel.

Det er afgørende, at det er den videnskabelige faglighed, der er styrende for den måde, forskningen bliver bedrevet på – og ikke f.eks. politiske eller kommercielle hensyn. Det er desuden afgørende for et demokrati som det danske, at forskere kan kommunikere frit og uden begrænsninger om deres forskningsresultater og hypoteser – og udfordre og diskutere hinandens tilgange og resultater. Forskningsformidling har stor betydning for befolkningens viden om og respekt for forskningen og dermed for en åben, demokratisk dialog. Universitetet skal være et sted, hvor meninger brydes, og hvor ingen forskere fravælger kontroversielle emner af frygt for repressalier eller hetz.

Regeringen ønsker derfor at understøtte forskningsfriheden, forskningens integritet og den brede samfundsmæssige interesse for og tillid til ny viden, ligesom universitetsledelserne, sammen med forskerne selv, har et ansvar for at sikre forskningsfriheden og integriteten af den forskning, der udføres. Samtidig er det vigtigt, at de rette rammer for at bedrive forskning af høj kvalitet er til stede i Danmark, både nu og i fremtiden, hvor den teknologiske udvikling har potentiale til at ændre forudsætningerne for, hvordan forskningen både udføres og bedømmes.

I 2025 lanceres et opdateret *Kodeks for integritet i forskning*, der bl.a. har fokus på forskningsfrihed. Opdateringen er blevet gennemført af et udvalg bestående af bl.a. universiteterne, professionshøjskoler, forskere og forskerstuderende, offentlige og private forskningsfonde m.fl.

Regeringen vil herudover etablere nye forsknings- og innovationspriser, der skal hylde banebrydende og exceptionel europæisk forskning og dansk innovation med samfundsmæssig betydning. Priserne skal være med til at skabe synlighed om forskningens betydning og om både Danmarks centrale placering i europæisk forskning og om Europa som en førende forskningsregion.

Regeringen vil øge forskningens synlighed og tillid til viden samt styrke forskningsfriheden

Regeringen vil bl.a.:

- Etablere to nye forsknings- og innovationspriser: Into Change og Into Innovation Awards med det formål at hædre og belønne exceptionelle talenter inden for dansk og europæisk forskning og innovation.
- Lancere et opdateret *Kodeks for integritet i forskning* sammen med forsknings- og innovationsmiljøerne for at fremme fælles principper og standarder og understøtte en fælles forståelse og kultur omkring integritet i forskning i Danmark.
- Prioritere indsatser for at styrke forskningsformidlingen i Danmark, herunder Videnskab.dk, Grundtvigcenteret, H.C. Andersen ind i fremtiden m.v.

8. Stærkt internationalt samarbejde

Danmark er et lille land, og internationalt forsknings- og innovationssamarbejde med ligesindede lande spiller en afgørende rolle for kvaliteten og gennemslagskraften af dansk forskning. Der skal derfor skabes de rigtige rammebetingelser for, at danske forskningsmiljøer orienterer sig internationalt og samarbejder med de stærkeste partnere både i og uden for Norden og EU, ikke mindst på de tematiske forskningsområder, som Danmark satser strategisk på.

EU's rammeprogrammer for forskning og innovation er af stor betydning for dansk forskning og innovation, og Danmark skal spille en central rolle i videreudviklingen af det europæiske forskningsrum (ERA) og EU-programmerne for programperioden 2028-2034, herunder med fokus på europæisk teknologisk uafhængighed. Dette er særligt vigtigt i en usikker global virkelighed, hvor kapløbet om teknologiudviklingen har betydning for Europas fremtidige sikkerhed.

Regeringen vil derfor, på prioriterede områder, arbejde for at få større indflydelse på de formelle og uformelle processer og rammevilkår for deltagelse i EU's programmer, ligesom regeringen vil prioritere medfinansiering til dansk deltagelse i strategisk udvalgte EU-partnerskaber. Regeringen vil ligeledes prioritere det nordiske samarbejde om forskning og innovation, herunder i regi af NordForsk.

Samtidig findes nogle af verdens førende forsknings- og innovationsmiljøer uden for Norden og Europa, og Danmark har brug for at opdyrke nye strategiske partnerskaber med globale alliancepartnere. Danmark har syv innovationscentre strategisk placeret i udvalgte innovationshubs i USA, Tyskland, Israel, Sydkorea, Indien og Kina, og i 2026 etableres et regionalt innovationscenter i Kenya for at facilitere samarbejder inden for innovation og entreprenørskab. Danmark har ligeledes bilaterale

samarbejdsaftaler med udvalgte globale partnerlande, som skaber en ramme for fælles forskningsopslag eller konkrete institutions- eller virksomhedssamarbejder. Regeringen vil have et løbende fokus på både opfølgning på eksisterende aftaler samt behovet for indgåelse af evt. nye i lyset af den geopolitiske udvikling. Regeringen vil tilsvarende have et løbende fokus på Danmarks tilstedeværelse i stærke forsknings- og innovationsøkosystemer, både for at hjemtage viden om nye tendenser og for at facilitere konkrete samarbejder til gavn for dansk forskning og innovation.

Danske og udenlandske efterretninger viser, at internationalt forsknings- og innovationssamarbejde indebærer risiko for spionage og uønsket videnovertførsel, herunder på kritiske teknologiområder. Det stiller danske forsknings- og innovationsmiljøer i vanskelige dilemmaer, hvor den potentielle gevinst ved et forskningssamarbejde skal afvejes mod den potentielle etiske, økonomiske eller sikkerhedsmæssige risiko.

Udvalg om retningslinjer for internationalt forsknings- og innovationssamarbejde (URIS) kom i 2022 med en række anbefalinger, der fortsat danner ramme for tilgangen til internationalt samarbejde og forsknings-sikkerhed og er udgangspunkt for en tæt og løbende dialog mellem forskningsinstitutionerne, Uddannelses- og Forskningsministeriet og efterretningstjenesterne om sikkerhed. Der vil fremadrettet være fokus på den fortsatte implementering af URIS-retningslinjerne og behovet for eventuelt nye tiltag, herunder i lyset af de øgede investeringer inden for kritiske teknologier og forsvarsforskning og ændringer i det geo- og sikkerhedspolitiske billede.

Regeringen vil styrke Danmarks internationale engagement og samarbejde på forsknings- og innovationsområdet

Regeringen vil bl.a.:

- Etablere et nyt internationalt forsknings- og innovationsprogram under Danmarks Innovationsfond, der skal styrke strategiske partnerskaber gennem f.eks. bilaterale opslag og globale netværk på udvalgte områder af strategisk betydning for Danmark.
- Arbejde for at få større indflydelse på de formelle og uformelle processer og rammevilkår for deltagelse i EU's programmer og prioritere medfinansiering til dansk deltagelse i strategisk udvalgte EU-partnerskaber.
- Løbende tilpasse Danmarks tilstedeværelse i stærke forsknings- og innovationsøkosystemer i tråd med den geopolitiske udvikling, både for at hjemtage viden om nye tendenser og for at facilitere konkrete samarbejder til gavn for dansk forskning og innovation.
- Prioritere fortsat implementering af URIS-retningslinjerne om forsknings-sikkerhed og løbende vurdere behovet for evt. nye tiltag i lyset af de øgede investeringer i kritiske teknologier og forsvarsforskning og ændringer i det geo- og sikkerhedspolitiske billede.

Økonomi

Mio. kr. (løbende priser)

	2026	2027	2028	2029
Forskningsreserven	6.285,4	4.034,2	4.001,3	4.075,8
1. Danmarks sikkerhed: Kritiske teknologier og forsvarsforskning	1.581,9	1.342,4	1.309,5	1.375,0
1.1. Kritiske og digitale teknologier – Danmarks Innovationsfond	270,0	300,0	300,0	300,0
1.2. Kvanteforskning	316,3	210,0	210,0	210,0
• Strategisk program i Danmarks Innovationsfond	186,3	210,0	210,0	210,0
• Test- og demonstrationsfaciliteter	50,0			
• Danish e-infrastructure Consortium (DeiC)	30,0			
• European High Performance Computing (EuroHPC)	40,0			
• Europæisk kvantekommunikationsinfrastruktur (EuroQCI)	10,0			
1.3. Rum	408,1	330,0	330,0	400,0
• Frivilligt ESA-bidrag	227,1	230,0	230,0	300,0
• Obligatorisk ESA-bidrag	4,4			
• European Launcher Challenge	75,0			
• Koordination af Danmarks myndighedsvaretagelse	1,6			
• Strategisk program i Danmarks Innovationsfond	100,0	100,0	100,0	100,0
1.4. Kunstig Intelligens	208,0	155,0	155,0	155,0
• Strategisk program i Danmarks Frie Forskningsfond	60,0	60,0	60,0	60,0
• Strategisk program i Danmarks Innovationsfond	95,0	95,0	95,0	95,0
• Center for Kunstig Intelligens i Samfundet (CAISA)	45,0			
• Danish Foundation Models (DFM)	8,0			
1.5. Bioteknologi og biosolutions	100,0	120,0	120,0	120,0
1.6. Forsvarsforskning	205,0	205,0	190,0	190,0
• Strategisk program i Danmarks Innovationsfond	180,0	180,0	180,0	180,0
• Nationalt Forsvarsteknologisk Center (NFC)	25,0	25,0	10,0	10,0
1.7. Halvledere, mikro- og nanochips	40,0			
1.8. Samfundssikkerhed og beredskab	3,0	4,5	4,5	
1.9. Sanktionsforskning	17,9	17,9		
1.10. Institut Laue-Langevin (ILL)	13,6			
2. Ansvar for den grønne omstilling	2.341,7	945,9	945,9	945,9
<i>Ambitiøs grøn omstilling og styrket kapacitetsopbygning</i>				
2.1. Grønne missioner: PtX, CCUS, landbrug og cirkulær økonomi	300,0	300,0	300,0	300,0
2.2. Grøn forskning, teknologi og innovation – Danmarks Innovationsfond	310,0			
• Energisystemer og hybridprojekter	30,0			
2.3. Grøn forskning – Danmarks Frie Forskningsfond	150,0	150,0	150,0	150,0
2.4. Opbygning af strategiske forskningsmiljøer	140,0	140,0	140,0	140,0
• Universiteter	120,0	140,0	140,0	140,0
• Maritime uddannelses- og forskningsinstitutioner	20,0			
2.5. Grønne test- og demonstrationsfaciliteter	85,0			
2.6.1. EUDP	296,0	150,0	150,0	150,0
• Pulje til ellagrning	60,0			

Mio. kr. (løbende priser)	2026	2027	2028	2029
2.6.2. MUDP	108,0	60,0	60,0	60,0
2.6.3. GUDP – Økologiforskning i samarbejde med ICROFS	53,5	30,0	30,0	30,0
2.7. Styrket udvikling og implementering af klimateknologier	500,0			
• Test, demonstration og udvikling	230,0			
• Fokuseret dokumentation af klimaeffekter	37,9			
• Afdækning af væsentlige negative sideeffekter	94,2			
• CO ₂ -lagring i undergrunden	37,9			
• Reserve til yderligere klimateknologier og -tiltag	100,0			
2.8 Supplerende miljø- og markforsøg om træbaseret biokul fra pyrolyse	9,5			
<i>Et klima- og miljøvenligt landbrug og natur</i>				
2.9. Grønt program for omstilling af fiskeri og akvakultur	35,0			
2.10. Planteforædling og fremtidens dyrkningspraksisser	70,0	50,0	50,0	50,0
2.11. Vandmiljø – grundlag for fremtidens indsats	30,0			
2.12. PFAS-Center	45,0			
<i>Klima og klimatilpasning</i>				
2.13. Nationalt Center for Klimaforskning (NCKF)	34,0	34,0	34,0	34,0
2.14. Klimatilpasning og varsling	73,3			
• Dynamiske prognoser for oversvømmelser i realtid	12,1			
• Videns- og datagrundlag om terrænnært grundvand, risiko for landskred og simuleringer af stormflods- og oversvømmelseshændelser	21,0			
• Viden om tørke: Prognoser, overvågning, forebyggende indsatser	10,0			
• Geotekniske processer, der kan føre til brud på havdiger og dæmninger	3,0			
• Udvikling af ensartet metodiske retningslinjer for opgørelse af skadesværdier på tværs af vandkilder, skadestyper og sektorer	14,3			
• Nationale retningslinjer for sikringsniveauer	4,9			
• Digitale metoder til dokumentation og overvågning af fortidsminder	8,0			
2.15. Monitorering af grøn forskning mv.	20,5			
<i>Arktisk</i>				
2.16. Arktisk forskning	57,0	7,0	7,0	7,0
• Program ved Danmarks Frie Forskningsfond	50,0			
• University of the Arctic (Uarctic)	6,0	6,0	6,0	6,0
• Understøttelse af arktisk forskning	1,0	1,0	1,0	1,0
2.17. Overvågning af Grønlands Indlandsis og Greenland Climate Network	24,9	24,9	24,9	24,9
3. Sundhed og Life Science som markant dansk styrkeposition	792,9	742,9	742,9	742,9
3.1. Life science, sundhed og velfærdsteknologi – Danmarks Innovationsfond	317,9	317,9	317,9	317,9
3.2. Klinisk og uafhængig forskning	260,0	260,0	260,0	260,0
• Danmarks Frie Forskningsfond	200,0	200,0	200,0	200,0
• Nationalt Center for Forskning i Kvinders Sundhed	40,0	40,0	40,0	40,0
• Forskning i fertilitet – Danmarks Frie Forskningsfond	20,0	20,0	20,0	20,0
3.3. Psykiatrforskning – Danmarks Frie Forskningsfond	165,0	165,0	165,0	165,0
3.4. Ældreforskning og demens	50,0			
• Danmarks Frie Forskningsfond	30,0			
• Center for ældre med multisygdomme	20,0			

Mio. kr. (løbende priser)	2026	2027	2028	2029
4. Risikovillig topforskning på et solidt fundament	769,5	500,0	500,0	500,0
4.1. Frie forskningsmidler til universiteter	500,0	500,0	500,0	500,0
4.2. Frie Midler – Danmarks Frie Forskningsfond	120,0			
4.3. Forskertalentprogrammet Inge Lehmann – Danmarks Frie Forskningsfond	81,8			
4.4. Forskertalentprogrammet Sapere Aude – Danmarks Frie Forskningsfond	67,7			
5. Mere innovation og videnbaseret iværksætteri	458,5	500,0	500,0	500,0
5.1. Frie innovationsmidler til universiteter	300,0	500,0	500,0	500,0
5.2. Frie midler til professionshøjskoler, erhvervsakademier m.fl.	100,0			
5.3. Videnbaseret innovation og kommerialisering af forskning – Fonden for entreprenørskab	13,5			
5.4 Styrkelse af Innoexplorer ved Danmarks Innovationsfond	10,0			
5.5 Forskningsinfrastruktur	35,0			
6. Et socialt sammenhængende Danmark	180,3			
6.1. Forskning i udsathed samt mistrivsel	55,0			
• Nationalt center for forskning i udsathed blandt børn og unge (NUBU)	20,0			
• Danmarks Frie Forskningsfond	35,0			
6.2. Forskning inden for det specialiserede socialområde og arbejdsmiljøøkonomi	45,0			
• Danmarks Frie Forskningsfond	40,0			
• Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljøøkonomi (NFA)	5,0			
6.3. Læring og trivsel i grundskolen og ungdomsuddannelser	45,0			
• Danmarks Frie Forskningsfond	35,0			
• Videnscenter for Digital Teknologiforståelse	5,0			
• Center for Viden om Erhvervsuddannelserne (CEVEU)	5,0			
6.4. Antisemitisme	12,0			
6.5. Opfølgning på magtudredning	3,3			
6.6 Forskning i Rigsfællesskabet	20,0			
7. Forskningens synlighed, tillid til viden og forskningsfrihed	42,1			
7.1 Forskningspriser	15,0			
7.2. Forskningsformidling mv.	27,1			
• Videnskab.dk	2,1			
• Center for Grundtvigforskning	12,0			
• Digitalisering af H.C. Andersens forfatterskab	13,0			
8. Stærkt internationalt samarbejde	118,5	3,0	3,0	12,0
8.1. Internationalt program til strategisk forsknings- og teknologisamarbejde – Danmarks Innovationsfond	59,3			
8.2. Tværgående internationalt forskningssamarbejde	59,2			
• Midler til evt. dansk deltagelse i "Knowledge and Innovation Communities (KIC)" inden for vandteknologi	3,0	3,0	3,0	12,0